

Automaattiloukku säästää myrkkujen käytöltä

Laatikon kanssa säänkestävä automaattiloukku on helppo asentaa ja tarvittaessa liikutella paikasta toiseen. Se ei myöskään lentele tuulella, kuten esimerkiksi syöttilaatikat. Ansa tulee asentaa niin, että sinne on pitkä ja suojattu sisäänkäynti.

Eläintiloilla tuhoeläimet ovat iso tautiriski ja niiden vähentäminen on lähes välttämätöntä. Broilerikasvattaja Mika Tuomola suosittelee automaattiloukun käyttöä ja neuvoa pitämään pihapiirin siistinä.

Senni Valiola
Satafood Kehittämisyhdistys ry

Bioturvan kannalta jyrssijöiden torjunta eläintiloilla on erityisen tärkeää, sillä ne levittävät tehokkaasti tauteja. Jyrssijät voivat aiheuttaa myös muita vahinkoja, esimerkiksi tulipalon vaaran johdosta syömällä tai raadonsyöjähyönteisten kulkeutumisen rakennukseen.

”Jyrssijöitä ei saa maailmasta loppumaan ja sitä on myrkyillä turha edes yrittää. Vähentäminen kuitenkin on mahdollista. Tärkeintä on pitää ympäristö sellaisena, että se ei houkuttele jyrssijöitä – ei tarjoa suojaa, eikä ravintoa”, 75 000 eläinpaikan broileritilaa pitävä loimaalainen Mika Tuomola tietää.

Tuomola luopui myrkkujen käytöstä viime talvena ja kannustaa myös muita kokeilemaan myrkyttöä torjuntaa.

”Luovuin myrkyistä, kun jouduimme pari kertaa käymään koiran kanssa päivystyksessä. Se oli päässyt syömään myrkyä, jota jyrssijät olivat kuljettaneet syöttilaatikoiden ulkopuolelle. Myrkyttömällä torjunnalla säästää kotieläinten lisäksi luonnoneläimiä. Jyrssijöitä syövässä eläimissä on todella usein myrkyjämiä”, hän toteaa.

Tällä hetkellä tilalla on käytössä automaattiloukut, joiden laukaisin toimii hiilidioksidilla. Yksi patruuna virittää loukun 2,4 kertaa, jonka jälkeen patruuna vaihde-

Mika Tuomola on tehnyt itse loukulle suojalaatikon, jotta jyrssijä kokee loukkuun menon turvalliseksi. on Myös valmiita suojalaatikoita on markkinoilla.

taan. Laatikon kyljessä oleva laskuri näyttää, montako kertaa loukku on lauennut.

Tuoretta syöttiä on aina saatavilla loukussa olevan automaattisyötin ansiosta. Syötti kestää noin puoli vuotta. Syötti vaikuttaa Tuomolan kokemuksen mukaan maistuvan kaikille jyrssijöille.

Myös tavallisessa syöttilaatikossa voidaan käyttää samaa syöttiainetta, jonka avulla pystyy kartoittamaan torjunnan tarvetta. Samalla jyrssijät totutetaan aineen makuun. Lisäksi kannattaa seurata jälkiä. Talvisin lumijäljet ovat helppo tapa havainnoida, mitä ympäristössä liikkuu.

Kesällä jyrssijäpaineen ollessa pienempi, riittää usein, että pitää pihapiirin siistinä. Syksyllä yöpakkasten tultua Tuomola aikoo hankkia lisää automaattiloukkuja, koska silloin jyrssijät lähtevät liikkeelle ja hakeutuvat rakennuksiin suojaan.

Älykäs rotta haastaa ihmisen

Jyrssijöiden torjunta voi olla vaikeaa, vaikka kaikki olisi hoidettu viimeisen päälle; raot tukittu ja ympäristö siisti. Varsinkin rotapopulaatioiden hävitys on haasteellista, koska rotat ovat viisaita.

Automaattiloukut kannattaa sijoittaa hallien ympäristöön samalla ajatuksella kuin syöttilaatikat, esimerkiksi seinien vierustoilta. Rotat liikkuvat melko isolla alueella. Hiiret sen sijaan liikkuvat pienemmällä alueella, jolloin loukkuja tarvitaan enemmän.

”Hakepuiden mukana tulleet pari myyrää uskaltautuivat loukkuun nopeasti. Muuten jyrssijöitä ei ole tontilla juurikaan näkynyt. Eräässä ladossa tiedettiin olevan rotta ja sinne vietiin loukku. Noin viikossa rotta meni automaattiloukkuun”, Tuomola kertoo kokemuksistaan.

On syytä muistaa, että loukkuun ei tulisi koskea paljain käsin, koska silloin siihen jää ihmisen hajua. Kertakäyttökäsineet ovat parhaat loukkujen käsittelemiseen.

Aikaa ja rahaa säästyy

Tuomolan mielestä hiilidioksidiloukku on kustannustehokas ja säästää tilallisen aikaa. Hän näkee niiden sopivan kaikille maataloille, miksi ei kotitalouksiinkin. Loukku kannattaa laittaa ulos, jotta raatoa ei joudu itse siivoamaan, vaan luonto hoitaa sen.

”Tämän käyttö on myrkyjä helpompaa. Syöttiaine ja patruuna kestävät kauemmin

kuin syötit. Lisäksi jyrssijät kuolevat heti, eikä esimerkiksi rotta jää pariksi viikoksi nurkkiin tekemään tuhoja. Aion laittaa syksyllä myös kotipihaani automaattiloukkuja.”

Tuomolan tilalla hyödynnetään myös biologista torjuntaa. Makasiinin päädyssä olevissa tuulihaukan pesissä on riittänyt asukkaita vuosittain. Isäntä on veistellyt lisäksi pöllönpönttöjä, jotka on tarkoitus laittaa broilerihallien vieressä sijaitsevaan metsään.

”Muun muassa lehtopöllö on paikkauskollinen ja saattaa viihtyä maatalaympäristössä. Ihan kotitalon viereen en kuitenkaan pöntön asennusta suosittele, sillä pöllöt voivat puolustaa pesää aggressiivisesti.”

Syöttiainetta pystyy tarkistamaan helposti loukun päästä ja se on tarvittaessa yksinkertainen vaihtaa.

AJANTASAINEN TORJUNTASUUNNITELMA TILOILLE

HKSCANIN SOPIMUSTILOILLA tulee olla haittaeläinten torjuntasuunnitelma, jotta tarttuvien tautien leviämistä voidaan minimoida. Mika Tuomolan tilan haittaeläintorjuntasuunnitelmassa on mainittu, että syötit kierretään vähintään kerran kuukaudessa ja tarpeen mukaan useammin.

Automaattiloukut ovat vielä Tuomolalle suhteellisen uusi asia, ja hän on seurannut niitä mielellään.

Satafood Kehittämisyhdistyksen ja HKScan Finland Oy:n Broilerien hyvinvointia kehittämällä kilpailukykyä alkutuotantoon -hanke sekä Satafood Kehittämisyhdistyksen, Helsingin yliopiston ja Länsi-Kalkkuna Oy:n Terve kalkkuna -hanke ovat yhdessä tehneet hankkeissa mukana oleville tiloille lomakkeen haittaeläintorjuntasuunnitelmaa varten, ohjeet sen täyttämiseksi, käsin täytettävän seurantalomakkeen sekä sähköisen seurantalomakkeen.